

A Pénzügyi Információs Osztály TÁJÉKOZTATÓJA a Pmt. 23. § (10) bekezdése alapján

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (továbbiakban Pmt.) 23. § (10) bekezdése alapján a pénzügyi információs egységként működő hatóságnak a bejelentések eredményességéről és az eredményességet előmozdító javaslatról internetes honlapján félévente tájékoztatást kell közzé tennie.

Tekintettel arra, hogy a Pmt. 3. § 1) pontja alapján a pénzügyi információs egységként működő hatóság a pénzügyi információs egység feladatait ellátó, a vámhatóság külön jogszabályban meghatározott szervezeti egysége, és a Vám- és Pénzügyőrség szervezetéről valamint egyes szervek kijelöléséről szóló 314/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) 7. § e) pontja alapján a Vám- és Pénzügyőrség Központi Bűnüldözési Parancsnokságának (a továbbiakban: VPKBP) a feladata és hatásköre a Pmt. által a pénzügyi információs egységként működő hatóság részére meghatározott feladatok ellátása, a VPKBP-n 2007. december 15-én felállításra került a Pénzügyi Információs Osztály (a továbbiakban: PIO), amely a pénzügyi információs egységként működő hatóság nem nyomozó hatósági feladatait látja el.

A PIO jelen dokumentumot a Pmt. 23. § (10) bekezdése alapján meghatározott tájékoztatás nyújtása érdekében teszi közzé.

Statisztikai tájékoztató

E tájékoztatás részét képezi a PIO által a Pmt. 29. § (1) bekezdése alapján vezetett olyan statisztika, amely alkalmas arra, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelmet szolgáló hazai rendszer hatékonysága ellenőrizhető legyen. A PIO által vezetett statisztika az alábbiakra terjed ki:

- **a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában tett adatszolgáltatások száma**

A PIO 2007. december 15-ével kezdte meg működését. A pénzügyi információs egységként működő hatóság feladatainak ellátása a Pmt. hatályba lépésével egyidejű hatáskör-átcsoportosítást követően az Országos Rendőr-főkapitányságtól került a VPKBP-hez.

A PIO megalakulásakor 899 le nem zárt bejelentés került átvételre az Országos Rendőr-főkapitányság Nemzeti Nyomozó Iroda Gazdaságvédelmi Főosztály Pénzmosás Elleni Osztályától (a továbbiakban: ORFK). 2007. december 15-étől kezdve már a PIO részére címezve 82 darab bejelentés került megküldésre, így **2007-ben összesen 981 darab** bejelentést fogadott a PIO.

A 2008. január 1-től 2008. június 20-ig terjedő időszakban 5 013 darab pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában tett adatszolgáltatást fogadott a PIO, amelyből 4 834 darab a Pmt. 23. §-a alapján a szolgáltatók által küldött bejelentés.

Az ORFK-tól átvett le nem zárt, valamint a PIO által fogadott a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában tett adatszolgáltatások száma havi bontásban az alábbiak szerint alakult:

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában tett adatszolgáltatások száma (2008. június 20-ig)

Időszak	Összesen (darab)
Az ORFK-tól átvett le nem zárt bejelentések	899
2007. 12. 15. - 2007. 12. 31.	82
2008. 01. 01. - 2008. 01. 31.	1043
2008. 02. 01. - 2008. 02. 29.	736
2008. 03. 01. - 2008. 03. 31.	730
2008. 04. 01. - 2008. 04. 30.	858
2008. 05. 01. - 2008. 05. 31.	1021
2008. 06. 01. - 2008. 06. 20.	625
Összesen	5 994*

Forrás: a PIO által vezetett adatbázis

A fenti táblázat alapján megállapítható, hogy 2008. év első hat hónapjában havonta átlagosan 802 darab adatszolgáltatás érkezett a PIO-ra. A legtöbb január és május hónapban, a legkevesebb pedig február és március hónapban érkezett.

370 ügyszám alatt történt ügyegyesítés, amely 712 darab bejelentést érint. (Ügyegyesítésre akkor kerül sor, amikor több, egymással összefüggő bejelentés lesz egy ügyiratba foglalva.) A lezárt ügyek száma 404 darab.

Az elmúlt félévben a PIO részére érkezett adatszolgáltatás kapcsán 75 esetben került sor a külföldi pénzügyi információs egység megkeresésére.

2008-ban a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók által küldött 4 834 darab bejelentés közül 599 bejelentés került a Pmt. 26. § (1) bekezdése szerint továbbításra bűncselekmény felderítése céljából. A Vám- és Pénzügyőrség az általa bűncselekmények felderítése céljából folytatott eljárásokban már 4 esetben rendelt el büntetőeljárást, 1 esetben sikkasztás és pénzmosás büntették, 3 esetben adócsalás és pénzmosás büntették gyanúja miatt.

A nem bejelentések alapján indult, már folyamatban lévő büntetőeljárások támogatására 53 darab bejelentés került a Pmt. 26. § (1) bekezdése szerint továbbításra. A PIO által 2008-ban fogadott 4 834 bejelentés mintegy 15%-a eredményezte a Pmt. 26. § (1) bekezdése szerinti adattovábbítást az elmúlt félévben.

Pénzmosás elkövetésének gyanúja miatt büntetőeljárás indítására 8 esetben került sor: 2 esetben bejelentés alapján, míg 6 esetben nem a PIO által fogadott bejelentés alapján.

* 2008-ban összesen 5013 adatszolgáltatást fogadott a PIO

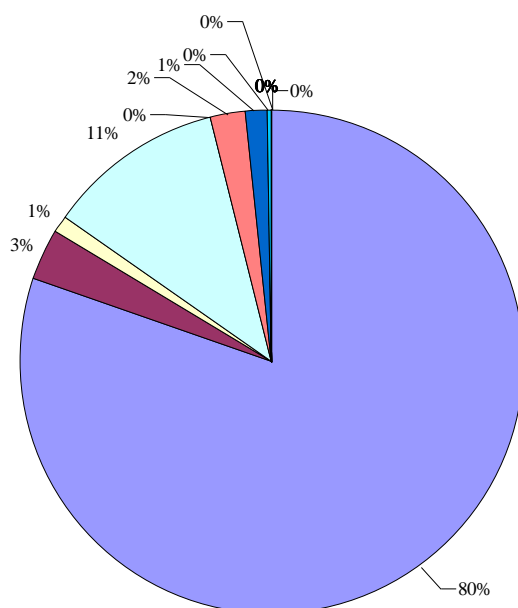
A Pmt. 1. § (1) bekezdésében meghatározott bejelentésre kötelezettek (a továbbiakban: szolgáltatók) bejelentései elkülönítetten kerülnek rögzítésre a PIO adatbázisában. Az alábbi táblázat és diagramm a 2008-ban a szolgáltatóktól érkezett bejelentések (4 834 darab) megoszlását szemlélteti havi bontásban.

**A szolgáltatók által tett bejelentések havonkénti bontásban
(2008. január 1. és 2008. június 20. között)**

Szolgáltatók	2008.01.01.- 2008.01.31.	2008.02.01.- 2008.02.29.	2008.03.01.- 2008.03.31.	2008.04.01.- 2008.04.30.	2008.05.01.- 2008.05.31.	2008.06.01.- 2008.06.20.	Összesen
Bankok	787	555	528	676	842	489	3877
Takarékszövetkezet	41	29	26	31	22	14	163
Egyéb hitelintézet	39	4	5	5	2	0	55
Pénzváltók	110	80	96	82	116	66	550
Egyéb pénzügyi szolgáltatók	1	2	2	0	1	0	6
Befektetési szolgáltató	26	14	28	18	1	15	102
Biztosítási szolgáltató	11	7	7	13	13	12	63
Árutőzsdei szolgáltató	0	0	0	0	0	0	0
Önkéntes kölcsönös biztosítópénztár	0	0	0	1	0	2	3
Postai szolgáltató	1	0	0	0	0	0	1
Ingtalanügyletet folytató szolgáltató	0	0	0	0	0	0	0
Könyvvizsgáló	0	0	0	0	0	2	2
Könyvelők	0	0	2	0	0	1	
Adószakértők	0	0	0	0	0	0	0
Kaszinók	0	0	0	0	0	0	0
Nemesfém kereskedők	0	0	0	0	0	0	0
Árukereskedők	0	0	0	1	2	0	3
Ügyvédek	3	0	0	0	0	0	3
Közjegyzők	0	1	1	1	0	0	3
Összesen	1019	692	695	828	999	601	4 834

Forrás: a PIO által vezetett adatbázis

**Bejelentések megoszlása
2008. január 1-től 2008. június 20-ig**

Bankok	Takarékszövetkezet	Egyéb hitelintézet	Pénzváltók
Egyéb pénzügyi szolgáltatók	Befektetési szolgáltató	Biztosítási szolgáltató	Árutőzsdei szolgáltató
Önkéntes kölcsönös biztosítópénztár	Postai szolgáltató	Ingyanügyletet folytató szolgáltató	Könyvvizsgáló
Könyvelők	Adószakértők	Kaszinók	Nemesfém kereskedők
Árukereskedők	Ügyvédek	Közjegyzők	

Forrás: a PIO által vezetett adatbázis

Amint azt a fenti diagram is mutatja, a **bejelentések 80%-a bankoktól** érkezik. Az elmúlt hat hónapot tekintve május hónapban érkezett a legtöbb bejelentés, 842 darab. Ez a darabszám 221 darabbal haladja meg 2008. év első hat hónapja alapján kalkulált banki bejelentések havi átlagát. A bejelentések között – továbbra is – a banki bejelentések a volumenhordozók.

A banki bejelentők mellett jelentős számú bejelentés érkezik a **pénzváltóktól** is. Ez 2008-ban a bejelentések mintegy **11,3%-át** adja.

Havi rendszerességgel érkezik bejelentés a takarékszövetkezetektől, egyéb hitelintézetektől, befektetési szolgáltatóktól és a biztosítási szolgáltatóktól. 2008. évet illetően minimális, 6 darabnál kevesebb bejelentés érkezett az egyéb pénzügyi szolgáltatóktól[†], az önkéntes kölcsönös biztosítópénztáraktól, a postai szolgáltatóktól, a könyvvizsgálóktól, a könyvelői, az árukereskedelmi tevékenységet folytató szolgáltatóktól, az ügyvédektől és a közjegyzőktől.

Nem érkezett bejelentés az árutőzsdei szolgáltatóktól, az ingatlanügyletet folytató szolgáltatótól, adószakértőktől, kaszinóktól, nemesfém kereskedőktől.

A szolgáltatók mellett a PIO a Pmt. 5. §-ában meghatározott felügyeletet ellátó szervektől, valamint a Közösség területére belépő, illetve a Közösség területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről szóló, 2005. október 26-i 1889/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 2007. évi

[†] Az egyéb pénzügyi szolgáltatók gyűjtő kategóriába tartoznak például a pénzügyi vállalkozások.

XLVIII. törvény 4. § (3) bekezdése alapján - elsősorban az Európa Unió külső vámhatárán működő - határvámhivataloktól (beleértve a Ferihegyi Nemzetközi Repülőtéren működő vámhivatalokat is) kap tájékoztatást, külföldi pénzügyi információs egységektől fogad megkeresést, illetve az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: Kit.) 10. § (1)-(2) bekezdése alapján a szolgáltatóktól és a vagyoni nyilvántartást vezető szervektől fogad bejelentést. E tájékoztatások, megkeresések, bejelentések együttes száma 2008. január 1.-e és 2008. június 20.-a között 179 darab volt. Az alábbi táblázat ezen megkereséseket mutatja be részletezve, havi bontásban.

**A felügyeletet ellátó és egyéb szervektől beérkező bejelentések
(2008. január 1- 2008. június 20.)**

Bejelentések	2008.01.01.- 2008.01.31.	2008.02.01.- 2008.02.29.	2008.03.01.- 2008.03.31.	2008.04.01.- 2008.04.30.	2008.05.01.- 2008.05.31.	2008.06.01.- 2008.06.20.	Összesen
PSZÁF	0	0	1	0	0	0	1
MNB	0	0	0	0	0	0	0
APEH	0	0	0	0	0	0	0
Magyar Kereskedelmi és Engedélyezési Hivatal	0	0	0	0	0	0	0
Magyar Könyvvizsgálói Kamara	0	0	0	0	0	0	0
Területi Ügyvédi Kamara	0	0	0	0	0	0	0
Területi Közjegyzői Kamara	0	0	0	0	0	0	0
Határvámhivataloktól érkező tájékoztatás	20	24	22	27	22	20	135
Külföldi pénzügyi információs egységtől érkező megkeresések	4	20	12	1	0	4	41
Bejelentések pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések tárgyában	0	0	0	2	0	0	2
Összesen	24	44	35	30	22	24	179

- **felfüggesztett ügyleti megbízások száma:**

2007. december 15-től kezdődően a Pmt. 24. §-a alapján összesen 10 alkalommal került sor az ügyleti megbízás felfüggesztésére és azzal egyidejűleg bejelentés megtételére. Mindegyik alkalommal bankok felfüggesztették fel az ügyleti megbízást.

- **a terrorizmus finanszírozásának tárgyában az Európai Unió által elrendelt vagyoni korlátozó intézkedések száma:**

A Kit. 10. §-a szerint a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók, valamint a vagyoni nyilvántartást vezető szervek kötelesek bejelenteni a pénzügyi vagyoni korlátozás foganatosításáért felelős szerv részére minden olyan adatot, tény, körülményt, amely arra utal, hogy a pénzügyi és vagyoni korlátozó

intézkedés alanya a Magyar Köztársaság területén a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés hatálya alá eső pénzeszközzel vagy gazdasági erőforrással rendelkezik, illetve amely arra utal, hogy az adott ügyletből a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanyának vagyoni előnye származik, jelenteniük kell.

A kormányrendelet 7. § f) pontja alapján a VPKBP feladata és hatásköre a Kit. által a foganatosításért felelős szerv részére meghatározott feladatok ellátása. A VPKBP-n belül a PIO hatáskörébe tartozik e feladatok ellátása.

A Kit. 10. §-a alapján nem érkezett a PIO-hoz bejelentés terrorizmus finanszírozásának a tárgyában. 2007. december 15-től 2008. június 20-ig összesen a PIO részére 2 darab bejelentés érkezett a fentebb említett jogszabályhely alapján, azonban ezen bejelentések egyikének sem a terrorizmus finanszírozása a tárgya. A két bejelentést mindkét esetben bankok szolgáltatták, miután az ügyfélállomány átvilágításának eredményeként két esetben névazonosságot állapítottak meg pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések elrendeléséről szóló adott közösségi jogi aktus melléklete által meghatározott listán szereplő nevekkal.

A bejelentések eredményességét előmozdító javaslatok

1. Amennyiben a bejelentést hitelintézet teszi, a PIO javasolja, hogy a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény leírásába az alábbiak kerüljenek belefoglalásra:

- Pénzátutalás esetén a küldő vagy a fogadó fél rendelkezésre álló összes adat (név, állampolgárság, számlaszám, számlavezető hitelintézet, esetlegesen a SWIFT üzenet másolata);
- Adott szolgáltató ügyfelei, vagy egy ügyfél szolgáltatón belüli számlái közötti pénzmozgások esetén a kapcsolódó számlák forgalma;
- Az ügyleti megbízásnak a Pmt. 24. §-a alapján való hitelintézet általi felfüggesztése esetén tett azonnali bejelentésben annak megjelölése, hogy a felfüggesztett ügyleti megbízásra melyik fiókban került volna sor, illetve hogy melyik fiók tette a bejelentést.

2. Ha a bejelentésben dematerializált értékpapírnak értékpapírszámlán történő jóváírása vagy terhelése is szerepel vagy a bejelentésben értékpapírszámla más módon érintett, akkor a PIO javasolja annak feltüntetését a bejelentésben, hogy mely szolgáltató vezeti az értékpapírszámlát. Amennyiben a bejelentő vezeti az értékpapírszámlát, kérjük azt a bejelentésben is jelezze.

3. Pénzmosásra utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén a Pmt. 23. §-a alapján a bejelentést a szolgáltató köteles haladéktalanul megtenni. Tekintettel arra, hogy a PIO eljárási rendje alapján a szolgáltató által tett bejelentés – amennyiben az nem a Pmt. 24. § (1) bekezdése alapján tett ügyleti megbízás felfüggesztésével egyidejű bejelentés – nem kerül azonnal ellenőrzésre, a PIO olyan technikai jellegű eljárási rend kialakítását javasolja, amely mind a szolgáltatóknak mind a bejelentések ellenőrzését végző PIO számára a munkateher csökkenésével jár. A javasolt technikai jellegű eljárási rend alapján tett bejelentés

- (1) több (legalább kettő) ügyleti megbízást tartalmaz,
- (2) amelyek rövid időközönként követik egymást,
- (3) a bejelentett ügyfél és a rendelkezésre jogosult természetes személy azonos az egyes ügyleti megbízásokban,
- (4) az ügyleti megbízás típusa minden esetben átutalási megbízás,
- (5) amelyekben azonos a kedvezményezett és
- (6) amelyekben azonosak az átutalási megbízásokban érintett számlák, valamint
- (7) azonosak az átutalási megbízások jogcímei, vagy annak hiánya.

Amennyiben az ügyleti megbízások a fenti konjunktív feltételeknek megfelelnek, akkor a PIO által javasolt technikai eljárási rend alapján a szolgáltató részéről megfelelő a 30 naptári napon belül teljesített egy csoportos bejelentés megtétele. Álláspontunk szerint az így tett bejelentés nem sérti a Pmt. 23. §-ában meghatározott bejelentési kötelezettség haladéktalan teljesítésére vonatkozó bűnüldözési érdeket.

A terjedelem által indokolt esetben a PIO javasolja, hogy számítástechnikai úton rögzített adathordozó a könnyebb és pontosabb feldolgozás érdekében excel formátumban – lehetőség szerint minden bankszámla külön munkafüzetben szerepeltetve – tartalmazza a vonatkozó pénzforgalmi kimutatást.[‡]

Az előbbieken említett feltételek mindegyikének együttesen fenn kell állnia annak érdekében, hogy a javasolt technikai eljárási rend alapján tett bejelentés megtehető legyen és az ne veszélyeztesse a vám- és pénzügyőrségnek a bűnüldözéshez fűződő alapvető érdekét. Hangsúlyozzuk, hogy amennyiben a szolgáltató a pénzügyi információs egységként működő hatóság azonnali intézkedését látja szükségesnek, akkor haladéktalanul köteles fax útján bejelentést tenni, azaz a fentebb hivatkozott csoportos bejelentési lehetőség a Pmt. 24.§ (1) bekezdésében szabályozott kötelezettség teljesítésére nem vonatkozna.

4. 2008. július 1-jétől a PIO telefonos kapcsolattartó szolgálatot vezet be. A PIO kapcsolattartó munkatársa e honlapon megjelenő telefonszámon hétköznapokon munkaidőben folyamatosan elérhető lesz. A kapcsolattartó szolgálat működtetésének a célja, hogy a PIO ezáltal segítse a szolgáltatót a bejelentési kötelezettség, valamint a PIO információ kiegészítése iránti megkeresés esetén [Pmt. 23. § (6) bekezdése] az adatszolgáltatás teljesítésében.

[‡] A számlaforgalmak excel formátumban történő megküldése egyéb esetekben is javasolt.